

Verzamelen maar!

Special Edition les 3 'Find It!'

In deze derde les gaan de leerlingen goede zoekwoorden bedenken zodat ze op internet en in de online catalogus van de bibliotheek de juiste bronnen kunnen vinden. Daarbij oefenen ze met het herkennen van sleutelwoorden en het bedenken van synoniemen.

Het is bij deze les leuk en handig om met de hele klas de bibliotheek te bezoeken. Wil je dit gaan doen, stem je bezoek dan met de bibliotheek af. Zij zijn dan voorbereid op jullie komst en kunnen een programma aanbieden dat is afgestemd op dit project.

Tijdens het bezoek aan de bibliotheek (met de klas of anders met hun ouders of een klasgenoot) zoeken de leerlingen de boeken die ze gevonden hebben in de online catalogus. Als ze het boek gevonden hebben, bekijken ze aan de hand van een schema of het bruikbaar is voor hun werkstuk of project. De opdrachten in deze les zijn als volgt opgebouwd:

opdracht:	locatie:	gaat over:
1	op school of in de bibliotheek	Zoeken
2 en 3	op school of in de bibliotheek	Vinden in catalogus
4	in de bibliotheek	Vinden in de kast
5	in de bibliotheek	Beoordelen

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

In bijna ieder beroep is het hebben van informatievaardigheden een must. Even snel iets opzoeken op internet. Het zoeken en vinden van informatie in verschillende bronnen. En het beoordelen en verwerken. Zo werkt de conservator van het Rijksmuseum met verschillende bronnen om uiteindelijk de juiste informatie bij een kunstwerk weer te geven en zoekt een politieman informatie over een

verdacht persoon in een database van de gemeente.

De les heeft zowel doe- als praatopdrachten en is daardoor afwisselend en interactief.

Totale duur: 1 uur.

- **Introductie:** In opdracht 1 en 2 bedenken de leerlingen in tweetallen of voor zichzelf goede zoekwoorden bij het onderwerp van hun werkstuk of project.
- **Verdieping & doen:** Laat de leerlingen zelfstandig opdracht 3 maken. Let op: leerlingen hebben dan per tweetal een computer nodig! De leerlingen noteren de titels en vindplaats van de boeken over hun eigen onderwerp. Deze gegevens hebben ze nodig om in de bibliotheek de betreffende boeken te kunnen zoeken.
- **Afronding:** Laat de leerlingen weten wanneer ze opdracht 4 en 5 gaan doen. In deze opdrachten moeten ze de boektitels in de bibliotheek vinden en beoordelen op bruikbaarheid.

VOORBEREIDING

Van te voren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Klik door de slides voor de instructie op het scherm.
- Bekijk de lesbrief voor de leerlingen.
- Bedenk of je de bibliotheek wilt bezoeken met de klas.

BENODIGDHEDEN

- Computer/scherm met internetverbinding.
- Voor iedere leerling een lesbrief uitgeprint in kleur.
- Omdat dit een lessencyclus is van vijf lessen is het handig om voor iedere leerling een snelhechter klaar te leggen. Hierin kunnen zij iedere week hun lesbrief bewaren en terugkijken wanneer nodig.
- Computer of device met internetverbinding voor de leerlingen.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen Digitale vaardigheden: Informatievaardigheden	Leerdoel (kern)vak: Nederlands	21st century skills
1. Data & informatie	1. De leerling kan enkele bruikbare zoektermen formuleren.	1. Kan spellingsregels en leestekens toepassen in een tekst.	1. Feedback geven en ontvangen
	2. De leerling kan tussentijds zoektermen en zoekstrategie aanpassen en eventueel de hoofdvraag.		2. Kritisch denken

Slide 1

Met dit eerste beeld kun je nog even terughalen wat de leerlingen de vorige les hebben gedaan.

Vraag:

Wat hebben we de vorige les gedaan? [In de vorige les hebben we een test gedaan waarmee je hebt ontdekt welk type informatiezoeker jij bent en hebben we verschillende soorten bronnen gezocht.]

Slide 2

Vertel dat jullie nu bij les 3 zijn en gaan oefenen met het zoeken van bronnen in de online catalogus van de bibliotheek en op internet.

Vraag:

Weet iedereen wat een catalogus is? [Een catalogus is een opsomming van voorwerpen of boeken die ergens te vinden of te bekijken zijn.]

Slide 3

Bekijk het filmpje en voer een kort klassengesprek. Weten de leerlingen wat er in de bibliotheek allemaal te vinden is? Kunnen ze ook iets noemen wat wel in de bibliotheek te vinden is en niet in het filmpje te zien was? Weten ze dat het lidmaatschap tot 18 jaar gratis is?

Inventariseer wie al lid is van de bibliotheek en wie nog niet.

Vertel dat wanneer je lid wilt worden, je met je ouders naar de bibliotheek moet gaan en je je identiteitsbewijs moet meenemen.

Laat de leerlingen weten of jullie met klas ook naar de bibliotheek gaan. In de bibliotheek doen de leerlingen opdracht 4 en 5 – het vinden van de boeken en beoordelen op bruikbaarheid.

Gaan jullie niet met de klas naar de bibliotheek? Dan maken de leerlingen opdracht 4 en 5 zelfstandig.

Slide 4

Vertel de leerlingen wat ze in deze les gaan oefenen.

Slide 5

Bespreek kort met de leerlingen wat ze deze les gaan doen.

Slide 6

Vertel:

In elke bibliotheek staan computers waarop je kunt zoeken naar boeken die je in de bibliotheek kunt vinden. Maar ook vanuit huis of school kun je kijken in de catalogus van de bibliotheek. Straks gaan we zelf in de online catalogus van de bibliotheek zoeken. Eerst gaan we samen kijken hoe je in de bibliotheekcatalogus boeken kunt vinden.

Bekijk het filmpje en stel de kijkvraag:

Wat is erg belangrijk voor het vinden van de juiste boeken in de bibliotheek? [De juiste zoekwoorden en filters gebruiken.]

Vertel:

Het bedenken van goede zoekwoorden is best lastig. De leerlingen maken in tweetallen opdracht 1 en 2 en bedenken voor zichzelf en hun maatje een aantal zoekwoorden.

Slide 7

Maak de les na 15 minuten weer centraal. Bespreek de antwoorden van een aantal leerlingen.

Vraag de klas om mee te denken: wie weet nog andere zoekwoorden die goed passen bij het onderwerp dat net in de klas is besproken? Voer eventueel de genoemde zoekwoorden in de online bibliotheekcatalogus op het scherm in en kijk wat het resultaat is.

Vertel:

Bij het zoeken van informatie op internet met jouwzoekmachine.nl of Google heb je ook goede zoekwoorden nodig.

Met opdracht 3 zoeken de leerlingen zelfstandig minimaal drie titels over hun onderwerp. Geef ze hiervoor ongeveer 15 minuten de tijd.

Is er niet voor elke leerling een computer beschikbaar? Geef deze opdracht dan mee als weektaak.

Opdracht 4 en 5 maken de leerlingen in de bibliotheek of als weektaak/huiswerk.

Slide 8

Bespreek kort met de klas wat ze nu kunnen: informatie vinden op internet en in de bibliotheekcatalogus. bruikbare bronnen vinden en selecteren.

Slide 9

Geef de leerlingen opdracht 4 en 5 eventueel als weektaak. In deze opdracht moeten ze de boektitels vinden en beoordelen.

